

Handläggare
Sara Uusimäki
Telefon: 08 508- 15 029

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2024-10-24

Skrivelse om stärkt skydd och stöd för socialtjänsten

Svar på skrivelse från Henrietta Ludwig (C), Kristina Lutz m.fl. (M), Lena Kling (L).

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

En skrivelse har inkommit till stadsdelsnämnden som lämnat skrivelsen till stadsdelsförvaltningen för vidare beredning. Skrivelsen inkom 2024-05-23 från Henrietta Ludwig (C), Kristina Lutz m.fl. (M), Lena Kling (L) och rör frågor om hur stadsdelsförvaltningen arbetar med stärkt skydd och stöd för medarbetare inom socialtjänsten.

Skrivelsen tar upp att hot har visats vara allt mer förekommande gentemot medarbetare inom socialtjänsten. Skrivelsen lyfter att detta riskerar dels leda till att individer inte får rätt stöd och skydd då socialsekreterare är rädda för repressalier när vissa beslut fattas, men även att medarbetare inte har en hållbar arbetssituation. Den grönbå majoriteten påbörjade under föregående mandatperiod en riktad satsning för att stärka skyddet för medarbetare inom socialtjänsten. Utifrån att arbetet inte anses vara slutfört uppmanas den rödgröna majoriteten att fortsätta satsningen.

Skrivelsen avslutas med fyra frågeställningar till förvaltningen att besvara.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning har yttrat sig i ärendet utifrån frågeställningarna och föreslår till nämnden att detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på skrivelsen.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden överlämnade den 23 maj 2024 en skrivelse från Henrietta Ludwig (C), Kristina Lutz m.fl. (M), Lena Kling (L) till förvaltningen för beredning. Skrivelsen rör stadsdelsförvaltningens arbete med att stärka skydd och stöd för socialtjänstens medarbetare.

Ärendet

I skrivelsen framförs att hot mot socialsekreterare inom socialtjänsten är vanligt förekommande och att hot blivit allt grövre. Trots detta blir det mer sällsynt att få upprättelse.

Akademikerförbundet SSR genomförde en undersökning bland socialsekreterare som arbetar i utsatta områden som visar att 66 procent av socialsekreterarna utsatts för hot i sitt arbete, närmare en av fem hotas återkommande.

Detta innebär att de som socialtjänsten ska skydda riskerar att inte få det stöd och skydd de är i behov av, för att socialsekreterare är rädda för repressalier.

I skrivelsen står att Liberalerna i den grönbå majoriteten under föregående mandatperiod genomförde en riktad satsning för att samtliga stadsdelar skulle ha en kvalificerad säkerhetssamordnare med ansvar för hot och våld mot stadens medarbetare. Utifrån att arbetet inte anses vara klart uppmanas den rödgröna majoriteten att fortsätta satsningen vad gäller arbetet med stärkt skydd och stöd för socialtjänsten. Skrivelsen betonar att det aldrig bör accepteras att hot hör till vardagen för socialsekreterare.

Flera av de förändringar som behövs för att öka skyddet och stödet för socialsekreterare innefattar lagändringar. Men det finns även möjliga kommunala åtgärder.

Skrivelsen avslutas med följande frågeställningar till förvaltningen att besvara:

1. Hur ser stadsdelsförvaltningens arbete ut vad gäller att stärka skydd och stöd för socialtjänstens medarbetare som utsätts för hot och våld?
2. Har Skarpnäcks stadsdelsnämnd en kvalificerad heltidsanställd säkerhetssamordnare för att hantera hot och våld mot medarbetare?
3. Har Skarpnäcks stadsdelsnämnd socialtjänst som rutin att chefer eller även i vissa fall sociala delegationen står för polisanmälan vid hot och våld mot socialsekreterare?
4. Har socialtjänsten i Skarpnäcks stadsdelsnämnd en nolltoleranspolicy där varje hot polisanmäls?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjestöd. Ärendet har behandlats i förvaltningsgrupp samt i pensionärsrådet den 17 oktober 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Nedan redovisar förvaltningen svar på skrivelsens frågeställningar.

Hur ser stadsdelsförvaltningens arbete ut vad gäller att stärka skydd och stöd för socialtjänstens medarbetare som utsätts för hot och våld?

Utöver att stadsdelsförvaltningen har förvaltningsövergripande arbetssätt, rutiner och åtgärder har även avdelningarna där socialtjänstens medarbetare och chefer arbetar särskilt utformade och anpassade rutiner och undersökningsmetoder. Dessa omfattar såväl att förebygga risker som att avhjälpa och åtgärda vid de händelser som ändå kan inträffa. Arbetet följs upp inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM). En av de tre arbetsmiljöronder som finns i stadens integrerade lednings- och styrsystem (ILS) för SAM är specifikt inriktad på hot och våld samt första hjälpen och krisstöd. Därutöver finns bland annat APT-material, utbildningssatsningar och material för att genomföra undersökande och förebyggande dialoger i arbetsgrupperna kring risker och händelser. Regelbundna genomgångar görs också kring rapporteringsskyldigheten och utredningsansvaret som hanteras i stadens verktyg för riskobservationer och incidenter, IA.

I socialtjänstens rutiner framgår arbetssätt och ansvar för att förebygga hot, våld eller påverkansförsök mot socialtjänstens medarbetare, att hantera händelser samt efterföljande stöd. Det förebyggande arbetet fokuserar på hur verksamheten kan minimera riskerna för påverkan, våld eller hot genom att vara väl insatt i rutinerna, ha rätt utbildning och tillgång till fortbildning för att kunna utföra arbetet med tillfredsställande trygghet och säkerhet. Rutinen tydliggör arbetssätt om en hot- och våldssituation uppstår och hur medarbetaren får det stöd denne är i behov av. Rutinen är väletablerad på enheterna.

Har Skarpnäcks stadsdelsnämnd en kvalificerad heltidsanställd säkerhetssamordnare för att hantera hot och våld mot medarbetare?

På stadsdelsförvaltningen finns en säkerhetssamordnare anställd på heltid. I rutinen framgår att säkerhetssamordnare vid behov ska informeras av chef gällande möjliga eller pågående hot- och våldssituationer. Vid behov kan säkerhetssamordnare vara

behjälplig i hotbilda-bedömning.

Har Skarpnäcks stadsdelsnämnd socialtjänst som rutin att chefer eller även i vissa fall sociala delegationen står för polisanmälan vid hot och våld mot socialsekreterare?

Av rutinen framgår att polisanmälan alltid görs av chef. Polisanmälan ska baseras på den information den utsatta återberättat, alternativt sker anmälan på plats i samband med en händelse. Det är alltid stadsdelsförvaltningen som ska stå som anmälare och förvaltningens kontaktuppgifter som ska lämnas. Den utsatte blir målsägare. Det innebär att medarbetares uppgifter blir synliga. Åtgärder för att ge den som står som målsägare skydd och stöd finns att tillgå. Vid vissa händelser är det förvaltningen som utsatts generellt och då kan polismyndigheten ta emot anmälan där förvaltningen är målsägande.

Har socialtjänsten i Skarpnäcks stadsdelsnämnd en nolltoleranspolicy där varje hot polisanmäls?

Vid hot mot stadsdelsförvaltningens medarbetare eller chefer görs en bedömning om det inträffade ska polisanmälas. Huvudlinjen är att alla händelser polisanmäls och alla allvarliga hot mot medarbetare eller chefer polisanmäls. Chef gör bedömning i samråd med skyddsombud och utsatt medarbetare. Chef tar också kontakt med den som hotat eller utsatt en medarbetare för att följa upp det inträffade, informera om anmälan och eventuella andra konsekvenser och åtgärder som vidtas med anledning av händelsen. Chef medverkar detaljerat i planeringen av åtgärder som behövs under det förlopp som följer efter anmälan.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Karin Bülow
Stadsdelsdirektör
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Hanna Jakhammer
Avdelningschef
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse från Henrietta Ludwig (C), Kristina Lutz m.fl. (M), Lena Kling (L).

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karin Bülow, Stadsdelsdirektör	2024-09-30
Hanna Jakhammer, Avdelningschef	2024-09-30